

Cesta je ten nejdůležitější cíl

hledejme tu správnou v podpoře vědy a výzkumu

Ing. Lukáš BUDÍNSKÝ
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
budinsky@knihovna.utb.cz

INFORUM 2015: 21. konference o profesionálních informačních zdrojích
Praha, 26. - 27. 5. 2015

Abstrakt

Ten, kdo si myslí, že spuštěním institucionálního repositáře se knihovna dostává na pomyslný Olymp ve službách pro akademické a vědecké pracovníky univerzity, hluboce se mýlí. Repositář je jen nástroj, který při dlouhodobém plánování, intenzivním rozvoji a s plným nasazením týmu lidí dokáže nasměrovat služby knihovny tím správným směrem.

Příspěvek má za cíl ukázat jednu z cest, kterou se knihovna může vydat. Cestu lemovanou termíny jako podpora, citovanost, open access, impakt faktor, integrace, refworks nebo sfx. Cestu, kde se na blízkém horizontu objevují nové pojmy jako reálný dopad, alternativní metriky, plumX, jednoznačná identifikace, ResearcherID či ORCID. Cestu, jejímž cílem je jediné - spokojený vědec publikující články v prestižních časopisech pod hlavičkou respektované univerzity a spoléhající se na služby vážené knihovny.

Od spuštění Repositáře publikační činnosti UTB uběhly již 4 roky. I přes jeho intenzivní rozvoj a nabídku nových služeb stále zůstávají v záloze nové výzvy. Příspěvek bude založen na reálných zkušenostech s jeho provozem, včetně analýzy využívání a přijetí cílovou skupinou. Dále přiblíží aktuální výzvy, které se nám daří zvládat či případně obcházet.

Úvod

V univerzitních knihovnách je v dnešní době patrná stále intenzivnější potřeba stát se důvěryhodným partnerem a obhájit svou pozici uvnitř instituce. Jen velmi těžko lze tuto úlohu splnit bez vnitřní transformace a rychlého přizpůsobení se aktuálním společenským trendům. Nepřehlédnutelný je zejména vnější tlak na profilaci univerzit směrem k vědě a výzkumu. Pokud knihovny chtějí vytvořit a následně obhájit svoji roli, nesmí zůstat v pozici „půjčovny skript“, ale naopak musí aktivně předcházet budoucí požadavky akademické obce. Knihovna UTB již před delší dobou pochopila, že se zde otevírají příležitosti jak aktivně sledovat trendy ve světě a v předstihu nabízet možná řešení budoucích problémů.

S přihlédnutím k problematice institucionálních repositářů a Open Access problematiky, stále platí teze z příspěvku z roku 2012: „Zatímco ve světě rychlým tempem pokročili od institucionálně vyřešené Open Access k Open Data problematice (tu táhnou zejména samotní vědci), u nás je kromě několika odvážných průkopníků z řad knihovníků téměř bezvětrí. Povědomí o Open Access je mezi cílovou skupinou mizivé, natož aby vznikla poptávka.“

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně nebyla zdaleka první knihovnou, která v ČR repositář implementovala. Nicméně se stále k problematice staví aktivně a podařilo se jí díky dobrému jménu rychle prosadit klíčové změny

potřebné pro vybudování institucionálního repositáře. Podstatné je, že i přes rychlé a efektivní technické řešení neusnul tým starající se o repositář na vavřínech. Naopak je stále posilován a další změny pokračují v rychlém tempu.

Výchozí situace

Při budování repositáře v minulých letech došlo k mnoha transformačním procesům a převodu řady činností z úseku prorektora pro tvůrčí činnosti na Knihovnu. Výsledkem bylo zefektivnění procesu vykazování výsledků VaV a vznik podmínek pro vybudování institucionálního repositáře.

Výsledkem spuštění repositáře byla po technologické stránce zcela unikátní implementace systému DSpace. Nad open source distribucí vznikl lokálně upravený systém přinášející nové nadstavbové služby koncovým uživatelům. Decentní design odlišuje repositář od úložiště kvalifikačních prací a přidává do šablon nové prvky. Uživatelé mohou například jedním klikem získat všechny záznamy s plným textem. K jednotlivým záznamům se lehce dostanou pomocí intuitivního discovery pluginu. Ten nabízí možnost nových fasetů reagujících v reálném čase na omezení dokumentů.

The screenshot displays the website for the University of Tomáš Bati in Zlín's Digital Library. The main header includes the university name and the 'Publikace UTB' repository. The main content area features a search bar, a list of categories like 'Komunity a kolekce', and a list of authors. Two pie charts provide statistical data on document types and community categories.

Repozitář publikační činnosti UTB

Repozitář obsahuje bibliografii publikační činnosti autorů z Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Soustředí se pouze na hodnocené výsledky vědy a výzkumu UTB – články v časopisech, monografie a příspěvky v konferenčních sbornících.

Cíle repositáře:

- Poskytovat aktuální bibliografii článků v recenzovaných časopisech a příspěvků v konferenčních sbornících a monografiích
- Prezentovat publikační činnost UTB veřejnosti i akademické obci
- Sloužit k autoarchivaci plných textů těchto publikací pro zajištění jejich dostupnosti
- Podporovat vědu a výzkum UTB
- Podporovat otevřený přístup k vědeckým informacím (Open Access)

Počet bibliografických záznamů: 2786
 Počet plných textů: 2384
 Open Access: 168 (zobrazit)
 Poslední import: 2015-04-13

Repozitář závěrečných prací naleznete na adrese <http://digilib.k.utb.cz/>

Informace pro autory

K zajištění archivace článků pro potřeby UTB, jejich případnou propagaci a zpřístupnění v Open Access režimu je **nutná aktivní spolupráce autorů hodnocených výsledků**. Povinnost odevzdávat plné texty je zakotvena také v [Rozhodnutí rektora 2/2014](#).

Prosíme o zaslání plných textů Vašich článků či příspěvků v podobě postprintu (poslední verze článku před samotným publikováním) na adresu publikace@k.utb.cz, Knihovna se následně postará o archivaci článku a ověření možnosti jeho dalšího zpřístupnění. Více informací o autoarchivaci, postprintech či Open Access naleznete na stránkách [Podpory Vědy a Výzkumu](#).

Veškeré Vaše dotazy rádi zodpovíme na adrese publikace@k.utb.cz

Komunity v DSpace

Vyberte komunitu k procházení jejich kolekcí.

- Články v časopisech [1807]
- Konferenční sborníky [921]
- Monografie [7]
- Průmyslové vlastnictví [51]

CEBIA-Tech [11]
 Centre of Polymer Systems [268]

Průmyslové vlastnictví

Průmyslové vlastnictví	949
Monografie	7
Konferenční sborníky	921
Články v časopisech	2954

Průmyslové vlastnictví

Průmyslové vlastnictví	51
Články v časopisech	1807
Konferenční sborníky	921
Monografie	7

Prohledat DSpace

Vykonat

[Rozšířené hledání](#)

Procházet

Vše v DSpace

- [Komunity a kolekce](#)
- [Dle data publikování](#)
- [Autoři](#)
- [Názvy](#)
- [Klíčová slova](#)
- [Vydavatel](#)
- [Publikace](#)

Můj účet

[Přihlásit se](#)

Statistiky

- [Zobrazit statistiky využívání](#)
- [Zobrazit statistiky vyhledávání](#)

Discover

Autor

- Sáha, Petr (254)
- Zelinka, Ivan (151)
- Kolomazník, Karel (117)
- Šenkeřík, Roman (98)
- Pavlínek, Vladimír (93)
- Vašek, Vladimír (89)
- Maňas, David (86)
- Zatloukal, Martin (86)
- Maňas, Miroslav (84)
- Bobál, Vladimír (78)
- [View More](#)

Klíčové slovo

- Optimization (43)
- Czech Republic (40)
- optimization (30)
- Simulation (28)

Obr. 1 – moderní a odlehčený design repositáře

Nejvíce služeb a funkcí bylo přidáno u samotných záznamů. Mezi ty nejzajímavější patří

- Online ověření politiky časopisu v Sherpa/RoMEO projektu
- Zobrazená aktuální a historická hodnota Impakt faktoru časopisu
- Aktuálně generovaný počet citací článku ve Web Of Science
- Aktuálně generovaný počet citací článku v databázi Scopus
- Odkaz na SFX server pro nabídku dalších kontextově citlivých nadstavbových služeb
- Přímá integrace doporučení pro další podobné dokumenty (Služba bX recommender)
- Generování citace podle ČSN normy

Aktuální stav a nové funkce

I když by se dal výsledek nasazení repositáře jednoznačně označit za úspěch, nebyla to ani v nejmenším poslední etapa jeho životního cyklu. Původní záměr, přesunout část personálních kapacit z projektu zpět k běžným činnostem a k rozvoji jiných projektů, se nepodařilo realizovat. Neustále se objevovaly nejen problémy, ale zejména nové výzvy pro rozvoj a využití již fungujících služeb. Ačkoliv na původním projektu se aktivně podíleli 3 lidé, na poslední schůzce týmu pro repositář a podporu VaV se sešlo 7 přímo zapojených zaměstnanců Knihovny.

A plány na rozvoj podpory VaV jsou stále otevřené na několik měsíců až roků dopředu. Jaké služby a vylepšení byly od spuštění repositáře představeny?

V první řadě jsme se soustředili na úkoly, které byly zjevné již na konci implementace a byly i zmíněny na závěr příspěvku z roku 2012 (body 1-3).

1. Větší podpora autoarchivace a Open Access

Největší pokrok nastal ve využití repositáře jako autoarchivačního nástroje pro publikační činnost UTB. Že to byl opravdu ožehavý problém, ukazoval počet MVS požadavků na dodání článků vlastních autorů v minulých letech. Usilovnou a mravenčí prací se podařilo získat již přes 85 % všech dokumentů v plném textu. Ty slouží pro potřeby autorů.

Druhou cestou byla snaha zpřístupnit veškeré relevantní plné texty v režimu Open Access. I zde došlo k patrnému nárůstu z původních 40 textů na současných téměř 170. Nicméně se jedná jen o 7 % veškerých záznamů a je zde ještě prostor na další rozšiřování dostupnosti. Autoři nyní mají dostupné aktuální statistiky přístupu k záznamu a o stažení plného textu. To by mohlo také motivovat k vyšší využívanosti otevřeného přístupu.

Statistiky

Návštěvy celkem

	Zobrazení
Cell Proliferation of HaCaT Keratinocytes on Collagen Films Modified by Argon Plasma Treatment	199

Návštěvy celkem za měsíc

	říjen 2014	listopad 2014	prosinec 2014	leden 2015	únor 2015	březen 2015	duben 2015
Cell Proliferation of HaCaT Keratinocytes on Collagen Films Modified by Argon Plasma Treatment	6	6	5	3	12	12	7

Stažení souborů

	Zobrazení
Postprint_1001707.pdf	68

Nejvíce zobrazení ze země

	Zobrazení
United States	68
China	25
Česká republika	22

Obr. 2 –online statistiky u každého záznamu

2. Zapojení do sítě otevřených repositářů

Ambicí institucionálního repositáře UTB nebylo zůstat lokálním úložištěm a odkladištěm publikační činnosti. Cílem bylo jeho zapojení do mezinárodní sítě otevřených repositářů a to pomocí nejznámějších registrů. Podařilo se úspěšně prosadit do registrů OpenDOAR, ROAR, BASE či OAIster a pokračují práce na zapojení dalších významných sítí.

3. Lokální kastomizace a integrace do prostředí UTB

Důležitým krokem pro ukotvení repositáře v prostředí Knihovny UTB byla jeho integrace s dalšími provozovanými systémy. Nejdříve bylo vytvořeno spojení s linkovacím systémem SFX s velmi praktickým dopadem. Při dotazu z jakékoliv databáze na dostupnost plného textu je živě kontaktován repositář a pokud je plný text nalezen v něm, je zobrazen přímý odkaz. Efektivně je tím zamezeno nákladné dodávání nepředplácených dokumentů, které jsou uloženy v lokálním repositáři.

Web of Science

Additional Resources

Search | Author Search | Cited Reference Search | Structure Search | Advanced Search | Search History

Web of Science®

<< Back to results list

Record 1 of 1

Record from Web of Science®

Hledej! (0) | Save to: [ENDNOTE® WEB](#) [ENDNOTE®](#) [RefWorks](#)
[I Wrote These Publications](#) [R](#) [more options](#)

Rheological characterization of powder injection molding compounds

Author(s): Hausnerova, B (Hausnerova, Berenika)

Source: POLIMERY Volume: 55 Issue: 1 Pages: 3-11 Published: 2010

Times Cited: 2 (from Web of Science)

Cited References: 81 [[view related records](#)] [Citation Map](#)

Abstract: This review concerns the rheological research related to compounds obtained using powder injection molding (PIM) technology PIM is a process for making metallic and ceramic items using forming method for thermoplastics. This technique allows the large-number production of relatively small (corresponding to a weight of around 100 grams) parts of complex shapes with reduced cost comparing to traditional metallurgy and increased efficiency by avoiding the use of extra processes. On the other hand, the number of process variables is very high, and their interactions are only partially understood. The knowledge of the flow properties is the key factor for successful injection molding. Its novelty consists in the polymer physics aspects of the problem, considering the compounds obtained in PIM process as polymer melts highly filled with powder

Times Cited: 2

[Create Citation Alert](#)

This article has been cited 2 times in Web of Knowledge.

Lee, Shi W. Effects of process parameters in plastic, metal, and ceramic injection molding processes. KOREA-AUSTRALIA RHEOLOGY JOURNAL, SEP 2011.

Piyamanocha, Pongprapat. On Pressure Affected Shear Viscosity of Poly(Lactic) Acid. NOVEL TRENDS IN RHEOLOGY IV, 2011.

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Knihovna

Elektronické zdroje UTB

Název: Rheological characterization of powder injection molding compounds

Podrobnosti: Polimery [0032-2725] Hausnerova, Berenika rok:2010 ročník:55 iss:1 strany:3 -11

Plný text

 Je nám líto, ale plný text tohoto dokumentu není k dispozici online.

Exempláře ve

 Tento článek naleznete v [Repositáři publikační činnosti UTB](#)

 Ověřit dostupnost v [Jednotné informační bráně](#)

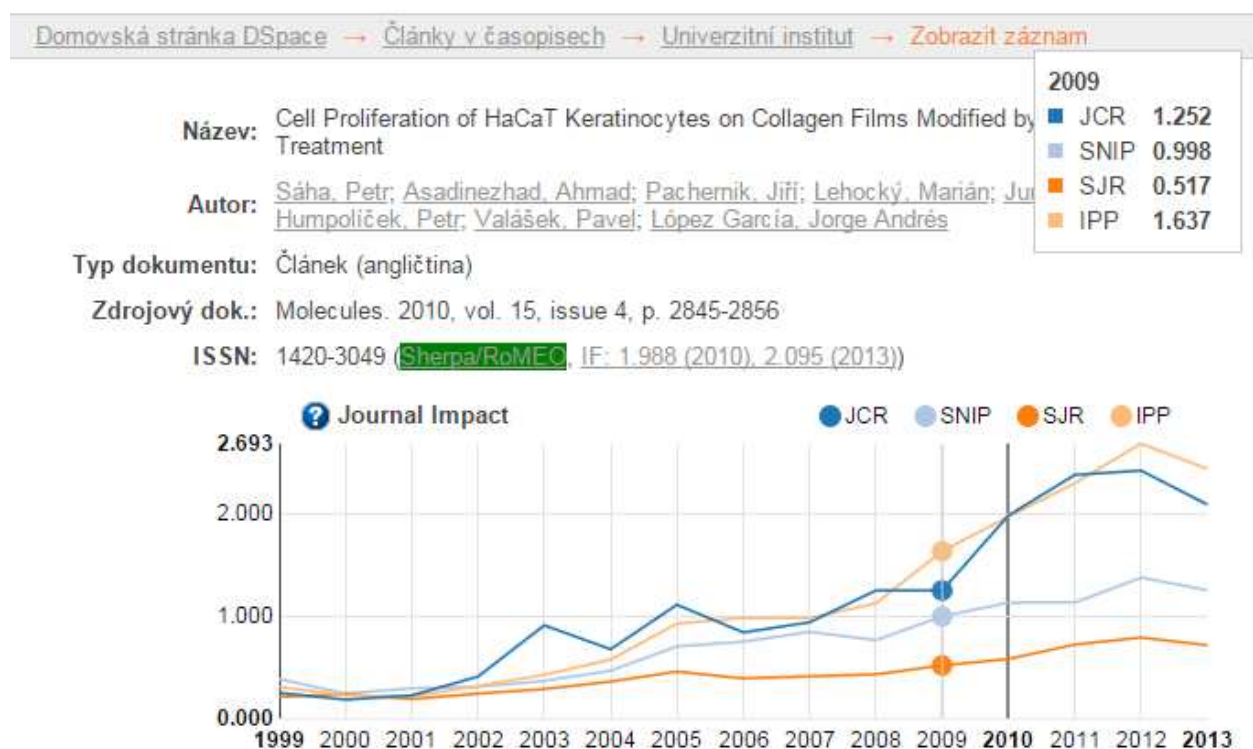
 Najít titul v [Katalogu UTB](#)

Dalším krokem začlenění repositáře do služeb Knihovny bylo jeho indexování v novém Discovery systému. Ten je postavený na systému Summon, ale využívá již ověřené prostředí Xerxes. Díky tomu se záznamy z repositáře objevují tam, kde je to potřeba – v centrálním prohledávání elektronických zdrojů Knihovny a uživatelé nejsou nuceni využívat desítky prostředí jednotlivých databází.

Jedna z dílčích integrací proběhla i po institucionálním nasazení citačního manažeru RefWorks, kdy se nově u každého dokumentu objevuje tlačítko pro přímý import mezi uživatelskými záznamy.

4. Alternativní metriky a PlumX

Velmi výrazným rozšířením funkcionality prochází v současné době stránka zobrazení záznamu. Dokumenty jsou obohacovány o řadu nových indikátorů a metrik. V první řadě se na úrovni časopisu zobrazují v grafické podobě indikátory JCR, SNIP, SJR, IPP i s jejich vývojem v minulých letech a zdůrazněním roku publikace daného článku.

Obr. 5 – zobrazení indikátorů na úrovni časopisu

Ještě zajímavějším se jeví integrace nového systému PlumX do repositáře. Ten umožňuje přímé zobrazování reálné využitelnosti a dopadu konkrétního článku. Je to jeden z prvních výsledků nasazení alternativních metrik v Knihovně UTB. PlumX je ve fázi implementace a lze očekávat jeho ještě výraznější integraci do celého knihovního prostředí.

Obr. 6 – zobrazení reálného dopadu konkrétního článku díky službě PlumX

5. Úpravy a opravy dat

Nikdy nekončícím úkolem je zachování validity, konzistence a úplnosti metadat v repositáři. Nové záznamy jsou přidávány v týdenním režimu a to nejen nově publikované, ale i zpětně objevené či dodatečně vykázané. Díky variabilitě zdrojových dat je důraz na čistotu dat v repositáři jednou z přidanych hodnot, kterou je potřeba udržet i do budoucna. Zároveň jsou současné záznamy rozšiřovány a doplňovány o chybějící údaje či identifikátory potřebné pro propojení s dalšími systémy.

6. Unikátní identifikátory autorů

Vzhledem ke smělým plánům do budoucna je maximální pozornost věnována jednoznačné identifikaci našich autorů. Knihovna se aktivně snaží prosazovat plošné zavedení všeobecně uznávaného identifikátoru pro vědce, nicméně výsledky ještě nejsou ani zdaleka uspokojivé. V první řadě převzala vedení a správu účtů vědců UTB využívajících ResearcherID. Následoval pokus o jejich přidání na platformu ORCID. Zatímco u ResearcherID využilo nabídky Knihovny přibližně 170 vědců, tak ORCID zůstal téměř bez odezvy (8 účtů pod správou).

Plánovaný rozvoj

Kromě přetrvávajících úkolů a činností při údržbě dat probíhají i další rozvojové projekty. Většina z nich směřuje k jedinému dlouhodobému cíli. Vytvořit celouniverzitní profily vědců působících na UTB představující v jednotné podobě jejich vědeckou činnost včetně reálného dopadu. Repositář tam bude využit jako primární zdroj pro publikační činnost vědců. Je to klíčová pozice, kde se velmi rychle objeví nespokojené reakce v případě chybějících či neúplných záznamů. Proto je tak velký tlak na body 6 a 7 v předchozím odstavci.

Závěr

Institucionální repositář se již dokázal etablovat na UTB jako kvalitní nástroj pro podporu VaV. Podařilo se jej prosadit primárně pro autoarchivaci hodnotné publikační činnosti akademických a vědeckých pracovníků UTB. Další rozvoj repositáře je podporován vedením univerzity a i samotní autoři začínají pociťovat výhody realizovaného projektu. Nyní je správný čas využít kvalitní základy dané repositářem pro vybudování systému o úroveň výš, který zastřeší vědeckou a výzkumnou činnost celé UTB a pomůže vylepšit její vnímání nejen v rámci ČR, ale i v mezinárodním měřítku.